

Generelle retningslinjer for kvalifikationer og habilitet for censorer

Censorledelserne for ingeniøruddannelserne har med baggrund i censorbekendtgørelsen vedtaget nedenstående generelle retningslinjer for krav til kvalifikationer og habilitet gældende for censorer ved ingeniøruddannelserne.

Censorkvalifikationer

De generelle krav til uddannelse og erfaring, som er en forudsætning for beskikkelse som censor, fremgår af Censorbekendtgørelsen. Tidligere var der forskellige krav til censorer i diplomingeniør-censorkorpset og civilingeniør-censorkorpset, men med Censorbekendtgørelsen á 4.7.24 gælder nu følgende ramme for begge korps:

Nedenstående fremgår af § 7 i Censorbekendtgørelsen:

§ 7. For at blive beskikket som censor skal personen have

- 1) aktuelt kendskab til uddannelsens grundlæggende faglighed, formål og metoder,
- 2) specifik kompetence inden for et eller flere faglige delområder, som indgår i uddannelsen,
- 3) aktuel viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov, og
- 4) samme eller højere uddannelsesniveau som den uddannelse, hvor pågældende skal virke som censor.

Det drøftes ofte, om § 7 implicerer, at censor skal være faglig specialist inden for det område, hvor de skal virke som censor. Dette er en gængs holdning hos mange undervisere på uddannelsesinstitutionerne, især i forbindelse med censurering af afsluttende projekter.

Styrelsen for Uddannelse og Forskning har imidlertid i 2024 præciseret læsningen af §7 i Hyrdebrev a 16.12.24:

Styrelsen bemærker, at en censors væsentligste opgave er at påse, at eksamener og prøver gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, og at de studerende får en ensartet og korrekt behandling, herunder at deres præstation får en pålidelig bedømmelse, der er i overensstemmelse med bl.a. reglerne for karaktergivning, jf. § 10 i censorbekendtgørelsen. Det er derfor ikke nødvendigt, at censor har specifikke kompetencer inden for et konkret fagområde, for at den pågældende kan virke i sin funktion som censor.

Det er styrelsens opfattelse, at alle beskikkede censorer – særligt på grunddelen af uddannelsen – vil kunne varetage censuropgaverne, selvom eksamenen eller prøven ikke ligger inden for vedkommendes fagspecialiserede område. Dog kan der være særlige fagelementer på uddannelsernes sidste del, som kan kræve en mere specialfaglig viden, hvilket der ligeledes er taget højde for i censorbekendtgørelsens § 5, stk. 6.

Censorledelsens holdning er ligeledes, at censor ikke behøver være specialist indenfor for det fagområde, hvor vedkommende er censor. Censor skal have en god faglig indsigt i faget. Den faglige indsigt skal være erhvervet både via uddannelse og erhvervserfaring. Censor rolle er, foruden at have faglig indsigt i fagområdet (kvalitetssikringsrollen), også at sikre, at eksamen forløber korrekt efter de gældende regler (retssikkerhedsrollen).

Til supplement af ovenstående generelle krav i § 7 i Censorbekendtgørelsen har Censorledelsen for Ingeniøruddannelserne besluttet, at der i almindelighed kræves 5 års relevant erhvervserfaring (herunder undervisningserfaring) på det aktuelle fagområde efter afsluttet professionsbachelor- eller kandidatuddannelse for, at den pågældende kan indstilles til beskikkelse. For personer med en ph.d.-grad nedsættes kravet til mindst 3 års relevant erfaring.

Censorhabilitet

Af forvaltningslovens § 3 og § 6 fremgår de almindelige bestemmelser om habilitet ved udøvelse af hverv i offentlig forvaltning. Reglerne om inhabilitet, tavshedspligt og databeskyttelsesretlige regler gælder også for censorerne jf. §11, stk. 3 i Censorbekendtgørelsen.

Det fremgår af § 3 i forvaltningsloven, at man er inhabil, hvis man selv, ens familie eller nærtbeslægtede har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller der i øvrigt foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om ens upartiskhed.

Det fremgår af § 6, at hvis man er bekendt med, at der for en selv eller andre foreligger for- hold, som nævnt i § 3, skal man snarest underrette rette vedkommende (i dette tilfælde eksaminator) om det, medmindre det er åbenbart, at forholdet er uden betydning.

De generelle krav til habilitet, som en beskikket censor ved ingeniøruddannelserne tillige skal overholde, er beskrevet i censorbekendtgørelsens § 17, stk. 1-3.

§ 17. Ved fordeling af censuropgaver, jf. § 16, skal det påses, at censor ikke aktuelt eller inden for de sidste 2 år har været ansat ved den uddannelsesinstitution, hvor pågældende skal virke som censor. Det skal ligeledes påses, at bedømmere ikke varetager censuropgaver for hinanden (gensidig censur). Der foreligger gensidig censur, når de samme bedømmere skiftes til at være henholdsvis eksaminator og censor for hinanden ved flere på hinanden følgende eksamener.

Stk. 2. Medlemmer af institutionens bestyrelse kan ikke virke som censorer ved institutionens uddannelser. En adjungeret professor, adjungeret lektor eller en emerita/emeritus kan ikke virke som censor ved det universitet, hvor vedkommende er adjungeret eller emerita/emeritus.

Stk. 3. Censorledelsen kan undtagelsesvist tilbyde en censuropgave til en censor, som har været ansat på samme institution inden for den seneste 2-årige periode, hvis censor kan bekræfte ikke at have undervist de pågældende studerende i uddannelseselementet eller faget, eller have været vejleder for eksaminanderne.

Censors opgaver er beskrevet i Censorbekendtgørelsens §§10 og 11.

§ 10. Censor skal påse,

- 1) at eksamener og prøver gennemføres i overensstemmelse med gældende regler, og*
- 2) at de studerende får en ensartet og korrekt behandling, herunder at deres præstation får en pålidelig bedømmelse, der er i overensstemmelse med reglerne for karaktergivning i bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, eller hvor eksamen/prøven er bedømt efter regler fastsat i den pågældende uddannelses*

eksamensbekendtgørelse eller uddannelsens regler.

Stk. 2. Konstaterer censor, at ovenstående ikke er opfyldt, afgiver censor beretning herom til uddannelsesinstitutionen med kopi til censorledelsen.

§ 11. En censor skal,

- 1) virke som censor ved uddannelsens eksterne eksamener og prøver, jf. § 10,*
- 2) bistå censorledelsen med at rådgive om uddannelsernes eksamensformer,*
- 3) ved eksamensterminens afslutning afgive beretning om eksamensforløbet til uddannelsesinstitutionen til brug for dennes løbende kvalitetssikringsarbejde og til censorledelsen til brug for årsberetningen, jf. § 15, stk. 1, nr. 4,*
- 4) medvirke ved behandling af faglige klager og anker over eksamen og prøver, og*
- 5) orientere institutionen ved mistanke om eksamenssnyd.*

Stk. 2. Censor gør i henhold til eksamensbekendtgørelsernes regler notater om præstationen og karakterfastsættelsen til brug ved institutionens sagsbehandling i tilfælde af en eventuel klagesag. Censor skal udlevere notaterne, hvis den eksamensafholdende institution anmoder herom.

Stk. 3. Censors virksomhed er omfattet af de forvaltningsretlige regler, herunder reglerne om inhabilitet og tavshedspligt, og databeskyttelsesretlige regler.

Projekter udført i samarbejde med en virksomhed

I forbindelse med projekter udført i samarbejde med en ekstern virksomhed, og hvor denne medvirker med vejledning under projektudarbejdelsen, har det tidligere været Censorledelsens holdning, at censor ikke må være ansat i den virksomhed, projektet udføres sammen med. Ofte er sådanne projekter dog bundet af fortrolighed, og det kan være vanskeligt at finde en censor fra et andet firma, hvilket kan resultere i, at

projektet slet ikke bliver udført. I denne situation er det efter Censorledelsens opfattelse tilladt at finde en censor fra samme virksomhed, dog kun under forudsætning af, at censor er placeret i en anden organisatorisk enhed i firmaet og i øvrigt absolut intet har haft med projektet at gøre.

Under alle omstændigheder bør enhver censor af egen drift afstå fra at medvirke i en eksamination, hvis der kan være den mindste tvivl om censors habilitet efter ovennævnte retningslinjer – hos censor selv, eller hvis nogen anden kunne tænkes at have selv de mindste indvendinger.

Opdatering af kontakttinformation

Slutteligt skal censor huske at opdatere sine personlige data, kontakttinformation, og arbejdssted, på CensorNet.dk. Det er vigtigt, at censor altid har angivet sin mest anvendte e-mail adresse (helst privat e-mail), da det ellers ikke er muligt at rekruttere den pågældende censor. Det er vigtigt ved ny- og genbeskikkelse, at censor vedhæfter et opdateret og fyldestgørende CV. CV kan kun ændres/opdateres ved henvendelse til Censorsekretariatet, og Censorledelsen skal orienteres om opdatering af CV og formålet hermed. Det er kun Censorledelsen og Censorsekretariatet, der kan se censors CV.

Censorsekretariatet, august 2025

censornet@adm.dtu.dk